



Unik
UNITED & EQUAL

– et internasjonalt
utvekslingsprogram for elever
i videregående skole





YOU THE HVORFOR UNIK?

I dag er det store ulikheter i norsk skole når det gjelder den enkelte elevs mulighet til internasjonal orientering. Det internasjonale tilbudet til elevene preges av tilfeldighet og enkeltpersoners innsats. 85–90 prosent av norske videregående elever reiser aldri på studietur til utlandet. Mindre enn én prosent opplever et møte med en kultur utenfor Europa.

Innen norsk handel, utdanning og klimapolitikk poengteres nødvendigheten av et sterkere internasjonalt engasjement. Nye tiltak og handlinger etterspørres.

Norsk og utenlandsk ungdom knytter kontakt på stadig flere virtuelle arenaer. Denne utviklingen mangler en parallell i etableringen av virkelige, menneskelige møteplasser.

UNIK er et svar på disse utfordringene.

UNIK- PROGRAMMET

UNIK er et verdensomspennende utvekslingsprogram for elever i videregående skole, med Norge som initiativtaker.

UNIK bygger på grunntanken om like muligheter for alle: Alle ungdommer i Norge – og verden – skal få muligheten til å utvikle forståelse for andre kulturer, til å utvikle toleranse og evne til samarbeid på tvers av grenser og til å se seg selv og andre i et globalt perspektiv.

UNIK skiller seg fra andre utvekslingsprogrammer gjennom to forutsetninger: UNIK skal være for *alle* elever. Og UNIK skal være *gratis*.

Programmet består av to komponenter:

- Opphold på et UNIK-senter i hjemlandet
- Opphold i en UNIK-camp i utlandet

THE UNIK CENTRE

Under oppholdet på UNIK-senteret lærer elevene om internasjonale forhold. Politiske, økonomiske, miljø- og fattigdomsrelaterte spørsmål belyses gjennom undervisning og aktiviteter. Elevene får økt refleksjonsnivå omkring internasjonale problemer og utfordringer. Undervisningen foregår i flere former: fellesforelesninger for alle, temaundervisning i mindre grupper og workshops i ulike størrelser.

Foredragsholderne er nasjonalt og internasjonalt renommerte politikere, forskere, mediepersonligheter, miljøeksperter og næringslivsaktører. Kjente og anerkjente artister holder konserter, forestillinger og utstillinger.

På UNIK-senteret bor elever fra ulike skoler i hjemlandet sammen. I Norge er 2700 elever på UNIK-senteret samtidig.

Oppholdet varer én skoleuke og gjennomføres for norske elever i løpet av VG1.

Oppholdet på UNIK-senteret forbereder elevene på et opphold i en UNIK-camp i utlandet ett år senere.

THE UNIK CAMP

Det sentrale i UNIK-campen er møtet mellom mennesker. Elever fra ulike land og kulturer bor, spiser og har aktiviteter og undervisning sammen. I UNIK-campen legges det vekt på samvær, kulturell læring og opplevelsen av å bli kjent med det som er annerledes. 150–300 elever bor i en camp samtidig. Oppholdets mål er at elevene får personlige opplevelser og gjør egne erfaringer.

Aktivitetene stimulerer til deltakelse og samarbeid. Elevene holder presentasjoner og lager utstillinger, deltar i workshops og har fysisk aktivitet. Grupper settes sammen på tvers av språk og landegrenser.

Elevene gjør seg i tillegg kjent med det stedet og det landet UNIK-campen ligger i. Gjennom ekskursjoner, aktiviteter og forelesninger lærer elevene den lokale kulturen, historien og politiske forhold å kjenne.

Oppholdet varer to skoleuker og gjennomføres for norske elever i løpet av VG2.



CULTURE

UNDERVISNINGSTEMAER

Undervisningen på UNIK-senteret og i UNIK-campen dekker et bredt spekter av temaer:

- Flerkulturell forståelse og kommunikasjon på tvers av kultur og religion
- Internasjonal politikk
- Internasjonal handel og næring
- Klima, miljøvern og bærekraftig utvikling
- Fattigdom og ressursfordeling

SPRÅK

Undervisningen og aktivitetene både på UNIK-senteret og i UNIK-campen foregår i hovedsak på engelsk.





BLIK
UNITED & EQUAL[®]

BLM

100th Anniversary
Arkansas State

SAMFUNNSVERDI

Norge som nasjon vil ha nytte av at norske skoleelever får styrket sin bevissthet og kunnskap om verden utenfor Norge. Innen internasjonal handel, klimaarbeid og utenrikspolitikk vil Norge i framtiden være avhengig av kunnskapsrike, engasjerte og dyktige ledere og medarbeidere. UNIK-programmet er med på å sikre Norges internasjonale posisjon.

UTDANNING

Stoltenberg-regjeringens Satsing på barn og ungdom, 2008: «Det er viktig at barn og ungdom får erfaring fra internasjonalt samarbeid. Kunnskap og erfaringer fra forhold i andre land er nødvendig for å kunne forstå og delta aktivt i et moderne samfunnsliv. Dette kan de få gjennom å høste egne erfaringer i samarbeid med barn og ungdom fra andre kulturer og miljøer. Derfor er det viktig at det legges til rette for at barn og ungdom får bedre anledning til å delta i det internasjonale samarbeidet og at de får styrket sin forståelse for andre lands språk, kultur og tradisjoner. Ulike former for utvekslinger over landegrensene og andre former for internasjonalt samarbeid for barn og unge er viktige virkemidler for å oppnå disse målene.»

UNIK gir alle norske ungdommer lik mulighet til å møte og forstå en globalisert verden.

HANDEL, NÆRING OG INNOVASJON

I en stadig raskere globaliseringsprosess i verdensøkonomien er det viktig for Norge å ta del i utviklingen – både for egne handelsmuligheters skyld og for å kunne påvirke utviklingen.

UNIK bidrar til å skape norske næringslivsledere med kunnskap om internasjonale forhold og evne til å se handel i et globalt perspektiv.

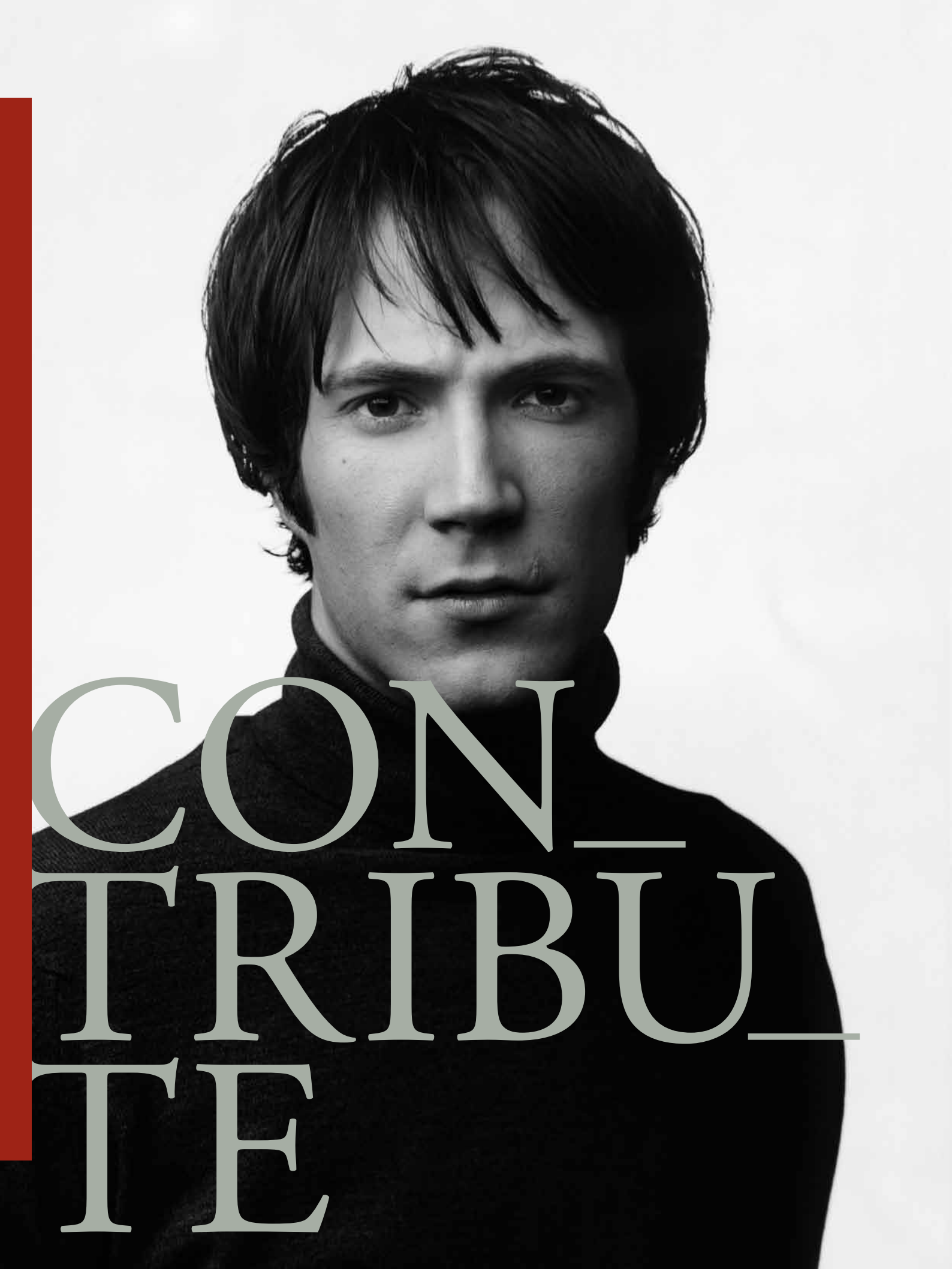
UTENRIKSPOLITIKK

Statsminister Jens Stoltenberg, Aftenpostens utenrikskonferanse, 2008: «Vi kan ikke lenger skille mellom utenrikspolitikk og innenrikspolitikk. Verdens anliggender er blitt våre anliggender. Verdens bekymringer er Norges bekymringer. Trygghet i verden er trygghet i Norge.»

UNIK gir norske elever verktøy til selv å analysere og forstå hendelser på den internasjonale politiske arenaen.



KNOW
LED
GE



CON-
TRIBU-
TE

FINANSIERING

I Norge bør UNIK finansieres over statsbudsjettet gjennom et samarbeid på tvers av departementer og på tvers av statlige organisasjoner.

Gjennomføringen av UNIK-programmet koster 1,2 milliarder kroner i året. Dette er eksempelvis 1,8 prosent av Kunnskapsdepartementets samlede utgifter i statsbudsjettet for 2010, eller 0,4 prosent av oljeinntektene i 2009.

1,2 milliarder kroner inkluderer investering i og drift av et UNIK-senter i Norge, deltakelse ved UNIK-camper i utlandet, opphold og reisekostnader for elever og lærere, samt lønnsutgifter til ansatte, forelesere og artister. UNIKs totale kostnad tilsvarer 9000 kroner per elev per år.

(Se den fulle UNIK-prosjektplanen for spesifikasjoner og utregninger.)

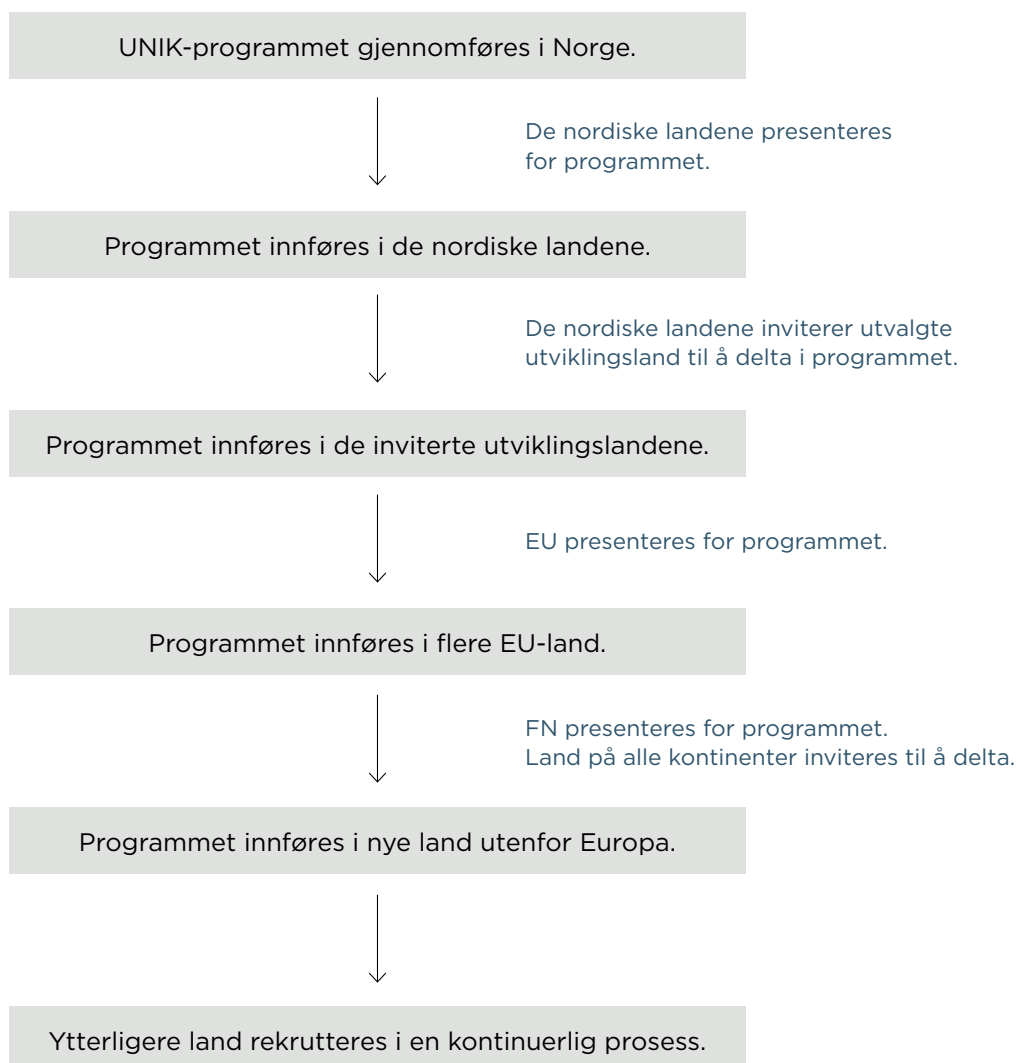
Norge kan ikke finansiere den globale gjennomføringen av UNIK alene. Mange økonomisk svakere deltakerland vil heller ikke kunne finansiere sin egen deltakelse.

UNIK i sin helhet må finansieres gjennom et internasjonalt samarbeid, mellom nasjonale og internasjonale institusjoner, mellom de ulike deltakerland og FN, EU og Verdensbanken.

INTERNASJONAL FRAMDRIFT

Målet om å bli verdensomspennende og inkludere samtlige elever i videregående utdanning i hele verden krever en langsiktig prosess, med utbygging av programmet og rekruttering av deltakerland over flere tiår.

EKSEMPEL PÅ FRAMDRIFTSMODELL:





GLOBAL
AL

UNIK UNITED&EQUAL

Å samle verdens ungdom og forene dem på tvers av kulturelle, religiøse og økonomiske skillelinjer og forskjeller er en stor visjon. Med UNIK kan visjonen gis en konkret form.

Det er ingen aspekter ved UNIK som ikke er gjennomførbare, verken praktisk, økonomisk eller politisk.

Det vil være fullt mulig å gjennomføre UNIK for norske elever alene. Visjonen om et globalt demokratiserende utdannings- og kulturprosjekt blir imidlertid først en realitet hvis Norge tar initiativet til å føre UNIK ut i verden.

Som et lite land er vår innflytelse på verdenssamfunnet begrenset. Norge har likevel ved flere anledninger vist at det er mulig å spille en rolle og utgjøre en forskjell i verden.

UNIK kan utgjøre en slik forskjell.



&

UNITED & EQUAL